

Traject HOV3
Eindhoven
Gemeente Eindhoven

Quicksan flora & fauna

STATUS RAPPORT

Definitief
23-3-2021

PROJECTNUMMER

20196312

OPGESTELD VOOR

L. Verhagen
Gemeente Eindhoven
Nachtegaallaan 15
5600 RB Eindhoven

GEZIEN DOOR

M. Buiks BSc
Adviseur groene ruimte

OPGESTELD DOOR

F. Beuckens MSc
Adviseur bomen en natuur
Ecoloog

Van Helvoirt Groenprojecten BV
Oisterwijksebaan 8A
5056 RD Berkel-Enschot

Postbus 145
5056 ZJ Berkel-Enschot

013-5408200
06-52396036
www.vanhelvoirtgroenprojecten.nl

Quicksan flora & fauna

TRAJECT HOV3
EINDHOVEN

Gemeente Eindhoven

INHOUD

1.	INLEIDING	1
2.	ONDERZOEKSGBIED	2
2.1	Ligging	2
2.2	Beschrijving	2
2.3	Ingrep	3
3.	METHODIEK	4
3.1	Bureaustudie	4
3.2	Terreinbezoek	4
4.	WET NATUURBESCHERMING	5
4.1	Bescherming soorten	5
4.2	Bescherming gebieden	5
4.3	Bescherming houtopstanden	6
5.	RESULTATEN	7
5.1	Soorten	7
5.2	Gebieden	10
5.3	Houtopstanden	12
6.	EFFECTENBEOORDELING	13
6.1	Soorten	13
6.2	Gebieden	14
7.	CONCLUSIES	16
7.1	Soorten	16
7.2	Gebieden	17
7.3	Houtopstanden	17
7.4	Samenvatting	18
8.	GERAADPLEEGDE BRONNEN	19

1. INLEIDING

In opdracht van de gemeente Eindhoven heeft Van Helvoirt Groenprojecten BV een quickscan flora & fauna uitgevoerd langs het toekomstige traject van de HOV3 in Eindhoven.

De quickscan flora & fauna is uitgevoerd in het kader van de realisatie van de HOV3. Het doel is om in te schatten of er langs het traject flora en fauna die volgens de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) een beschermde status hebben, aanwezig of te verwachten zijn en die mogelijk een negatieve invloed kunnen ondervinden door de ingreep. Tevens wordt er een inschatting gemaakt of er negatieve invloeden te verwachten zijn op omringende Natura 2000 gebieden, houtopstanden die middels de Wnb zijn beschermd en bij gebieden die deel uitmaken van Natuurnetwerk Nederland. Verder wordt aangegeven of er aanvullend onderzoek nodig is.

Ten tijde van het opstellen van het rapport was nog geen concreet ontwerp van het traject bekend. Deze quickscan betreft daarom voornamelijk een beschrijving van beschermde natuurwaarden en enkele aanbevelingen ten aanzien van het ontwerp van het traject.

Leeswijzer

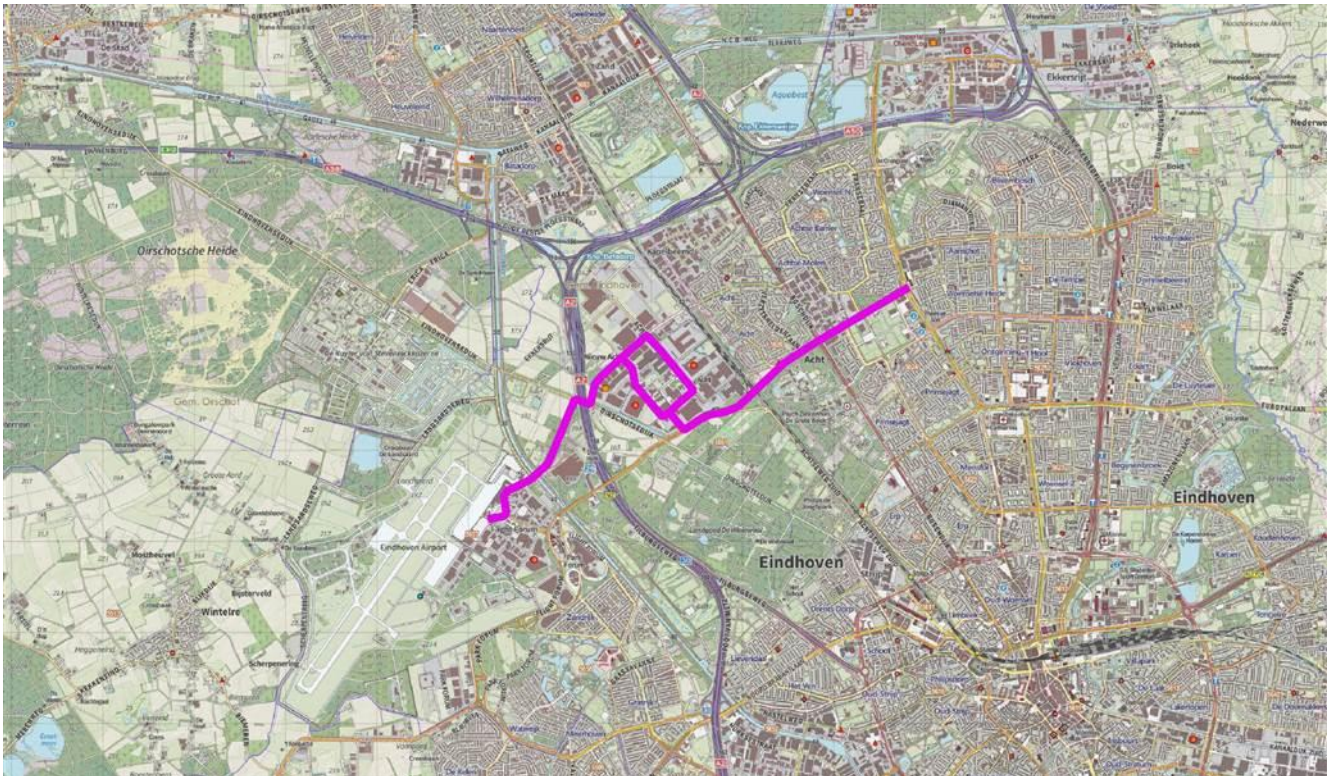
Het rapport is op de volgende wijze opgebouwd:

- Hoofdstuk 2: beschrijving van het onderzoeksgebied en de voorgenomen ingreep met de daarbij behorende werkzaamheden.
- Hoofdstuk 3: omschrijving van de gevolgde methodiek.
- Hoofdstuk 4: beknopte beschrijving wet- en regelgeving.
- Hoofdstuk 5: beschrijving van de resultaten uit het onderzoek
- Hoofdstuk 6: analyse van de effecten die ingreep heeft op de natuurwaarden.
- Hoofdstuk 7: conclusies naar aanleiding van het onderzoek.

2. ONDERZOEKSGBIED

2.1 LIGGING

Het plangebied betreft de directe omgeving van het traject van de HOV3 (zie Afbeelding 1). Het traject volgt de bestaande wegenstructuren van de Huizingalaan via Marathonloop, Anthony Fokkerweg, bedrijventerrein Nieuw Acht, Oirschotsedijk, Landsard en Luchthavenweg naar Eindhoven Airport op bedrijventerrein Flight Forum. Op bedrijventerrein Nieuw Acht zijn 2 opties voor het traject gegeven.

Afbeelding 1: traject HOV3 (in paars) met 2 trajectopties op bedrijventerrein Nieuw Acht.

2.2 BESCHRIJVING

Het traject zelf volgt hoofdzakelijk de bestaande wegenstructuren. Het grootse deel van de wegenstructuur wordt gekenmerkt door laanbeplantingen hoofdzakelijk bestaande uit zomereik (*Quercus robur*). Een groot deel van de wegbeplanting op de luchthavenweg bestaat uit moeraseik (*Quercus palustris*).

Op meerdere plekken langs de Marathonloop en Anthony Fokkerweg grenst het traject aan bosgebieden (Driehoeksbos, landgoed De Grote Beek, De Herdgang, landgoed De Wielewaal), kleine bosjes en het ecopark Acht. In Nieuw Acht bestaan de bedrijfsterreinen uit bebouwing met hier en daar gazon, sierborders, struikbeplantingen en enkele (kleine) solitaire bomen. Aan de noordwestkant zijn enkele braakliggende terreinen en een bosgebiedje aanwezig.

Landsard loopt tussen enkele bosopstanden door, alvorens het Beatrixkanaal wordt gekruist. Een deel van de bosranden zijn in het recente verleden gekapt. Flight Forum wordt gekenmerkt door her en der verspreide sierborders, haagbeplantingen en (kleine) bomen.

2.3 INGREEP

De ingreep kan omschreven worden als een ingreep in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. De ingreep bestaat voornamelijk uit een herinrichting van de bestaande wegen. Op diverse plekken langs het traject wordt het ruimtebeslag uitgebreid, waarbij mogelijk bomen moeten worden gekapt en bermen en (delen) van bosopstanden verloren gaan. Dit kan tot verlies van leefgebied leiden van beschermde soorten en gebieden.

Ten behoeve van de aanleg zal wegbeplanting (voornamelijk laanbomen) en bermen verwijderd worden op grote delen van het traject. Enkele bosschages die grenzen aan de Anthony Fokkerweg tegenover de Cor Gehrelslaan en in het verlengde van de Achtseweg Noord zullen eveneens verdwijnen. Verder beslaat het werkgebied een gedeelte van de groenstructuur op de hoek van de Anthony Fokkerweg en de Boschdijk, een gedeelte van een extensief beheerd graslandje van ecopark Acht delen van de groenstructuur bij de onderdoorgang in de Oirschotsedijk.

Omdat het traject bestaande wegenstructuren in een stedelijke omgeving volgt, zal de ingreep niet leiden tot een toename van overlast van licht, geluid en beweging. Een grote toename van verkeersdruk wordt niet verwacht.

3. METHODIEK

Het onderzoek voor de quickscan bestaat uit 2 onderdelen:

- Bureaustudie naar het voorkomen van beschermde soorten, gebieden en houtopstanden conform de Wnb langs het traject en de directe omgeving.
- Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat.

3.1 BUREAUSTUDIE

Door middel van een bureaustudie is gekeken naar het voorkomen van beschermde soorten op of in de directe omgeving van het traject in de afgelopen 5 jaar. Voor de onderzoeksgegevens is gebruik gemaakt van de verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en van soortspecifieke atlassen.

3.2 TERREINBEZOEK

Tijdens het terreinbezoek is van het onderzoeksgebied en de directe omgeving bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten aannemelijk is, op basis van de aanwezigheid van geschikt habitat.

Het terreinbezoek heeft plaatsgevonden op meerdere dagen in september 2019 door F. Beuckens, ecooloog bij Van Helvoirt Groenprojecten BV.

4. WET NATUURBESCHERMING

De Wet natuurbescherming (Wnb) is vanaf 1 januari 2017 van kracht. In de Wnb is de bescherming van Natura 2000 gebieden, soorten en houtopstanden geregeld. De Wnb vervangt de Natuurbeschermingswet, de Flora- en faunawet en de Boswet.

Verder is de zogenaamde zorgplicht een belangrijk principe in de Wnb. Zorgplicht houdt in dat handelingen achterwege moeten blijven waarvan een vermoeden bestaat dat ze negatieve invloed hebben op beschermde gebieden of soorten.

4.1 BESCHERMING SOORTEN

In de Wnb zijn drie verschillende beschermingsregimes voor soorten te onderscheiden, op grond van internationale verdragen aangevuld met soorten die uit nationaal oogpunt beschermd worden:

- Bescherming op grond van de Vogelrichtlijn – Dit heeft betrekking op alle van nature in Nederland in het wild levende vogels.
- Bescherming op grond van de Habitatrichtlijn – Dit heeft betrekking op de instandhouding van natuurlijke habitats van dier- en plantensoorten en enkele vogelsoorten.
- Bescherming andere soorten – Dit heeft betrekking op soorten die voor Nederland van belang zijn.

Soorten zijn in de Wnb extra beschermd door middel van verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen met betrekking tot soorten zijn gegeven in de bijlage.

Voor enkele soorten gelden in het kader van ruimtelijke ingrepen een vrijstelling van de verboden in de Wnb. Dit is per provincie vastgelegd in de betreffende verordeningen.

4.2 BESCHERMING GEBIEDEN

Natura 2000

Vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn zijn Europese lidstaten verplicht om speciale gebieden aan te wijzen waarin de instandhoudingsdoelstellingen die voortvloeien uit beide richtlijnen worden gerealiseerd. Dit worden Natura 2000 gebieden genoemd. Volgens de Wnb is elke activiteit verboden die de kwaliteit van natuurlijke habitats of de habitats van soorten in het gebied kan verslechteren, of die een significant verstorend effect hebben op de soorten waarvoor het gebied aangewezen is. Dit geldt voor activiteiten die zowel binnen als buiten Natura 2000 gebieden plaatsvinden.

Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland (NNN) bestaat uit gebieden die zijn aangewezen om de verschillende natuurgebieden in Nederland ecologisch met elkaar te verbinden. De verschillende provincies zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. Bescherming van NNN wordt planologisch vastgelegd in lokale structuurvisies en verordeningen. Een voorgenomen ingreep mag de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden niet negatief beïnvloeden.

4.3 BESCHERMING HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden zijn zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of grienden die een oppervlakte beslaan van 10 are of meer, of bestaat uit rijbeplantingen van meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen. Bescherming van houtopstanden via de Wnb vindt alleen plaats buiten de door de gemeenteraad vastgestelde bebouwde komgrenzen.

Voor het geheel of gedeeltelijk vellen van een houtopstand geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten en een herplantplicht binnen 3 jaar.

5. RESULTATEN

5.1 SOORTEN

Per soortgroep wordt beschreven welke beschermde soorten er in de directe omgeving zijn aangetroffen of aangetroffen kunnen worden op basis van waarnemingen uit de NDFF, de aanwezige landschapstypen en soortspecifieke verspreidingsgegevens.

Vogels

Broedvogels – jaarrond beschermde nesten

Van sommige vogelsoorten is het nest ook beschermd op het moment dat ze niet voor voortplanting in gebruik zijn. De NDFF meldt diverse waarnemingen in de omgeving van het traject van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, waaronder havik (*Accipiter gentilis*), buizerd (*Buteo buteo*), roek (*Corvus frugilegus*), gierzwaluw (*Apus apus*) en huismus (*Passer domesticus*).

In de grotere bosgebieden rondom het traject kunnen havik, buizerd en mogelijk sperwer nestlocaties verwacht worden. Foerageergebieden bevinden zich mogelijk in de meer open gebieden (open plekken in bossen, weilanden, etc.) rond het traject, met name in de westelijke helft van het gebied. De roek is een koloniebroeder die voornamelijk nestelt in hoge loofbomen. De broedlocaties van gierzwaluw en huismus bevinden zich bijna uitsluitend onder daken van de omringende bebouwing. Van geen van de genoemde vogelsoorten zijn op of in de directe omgeving van het traject nestlocaties aangetroffen. Het traject maakt geen deel uit van het essentiële leefgebied van de genoemde soorten.

Overige broedvogels

Nesten van overige broedvogels zijn beschermd op het moment dat ze door de vogel in gebruik zijn. De diverse beplantingen langs het traject zijn geschikt als broedlocatie voor algemeen voorkomende soorten broedvogels. In enkel boomkronen op het traject zijn nesten aangetroffen van vermoedelijk houtduif.

Van sommige algemeen voorkomende vogelsoorten is het nest alleen in uitzonderlijke gevallen jaarrond beschermd. Dergelijke soorten die op en in de directe omgeving van het traject door de NDFF worden vermeld zijn: bosuil (*Strix aluco*), boomklever (*Sitta europaea*), boomkruiper (*Certhia brachydactyla*), grote bonte specht (*Dendrocopos major*), groene specht (*Picus viridis*), koolmees (*Parus major*), pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*), boerenzwaluw (*Hirundo rustica*), ekster (*Pica pica*), gekraagde roodstaart (*Phoenicurus phoenicurus*), zwarte roodstaart (*Phoenicurus ochruros*), zwarte kraai (*Corvus corone*), torenvalk (*Falco tinnunculus*) en spreeuw (*Sturnus vulgaris*).

Boerenzwaluw nestelt op beschutte plekken zoals in schuren, stallen, overkappingen, onder bruggen e.d. Zwarte roodstaart is gebonden aan gebouwen die talrijk aanwezig zijn in de omgeving van het traject. Torenvalken broeden in halfopen landschappen in de omgeving en gebruiken oude kraaiennesten en speciale nestkasten. Ekster en zwarte kraai bouwen grote nesten in boomkronen. De overige soorten zijn voornamelijk holenbroeders en zijn vooral in de aanliggende bosgebieden te verwachten. Op het traject zelf zijn geen geschikte boomholtes voor holenbroeders aangetroffen. In enkele boomkronen op het traject zijn nesten van mogelijk ekster en zwarte kraai aangetroffen. Verder is er een spechtengat aangetroffen in een bosboom langs het traject (Afbeelding 2).

Zoogdieren

Vleermuizen

Het traject ligt in een deel van Nederland waar de volgende vleermuizen zijn waargenomen of te verwachten zijn: gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) en bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*).

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger hebben hun verblijfplaatsen vooral in gebouwen en kunnen in verstedelijkt gebied aangetroffen worden. Deze zijn in ruime mate in de omgeving van het traject aanwezig. Deze soorten hebben ook een redelijke lichttolerantie, waardoor ze ook foeragerend in het licht van lantaarnpalen gezien kunnen worden. Rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en bosvleermuis zijn vooral gebonden aan holtes, scheuren en loshangende schors in bomen. Deze zijn vermoedelijk aanwezig in de meer landelijke gebieden rond het traject. Tijdens het veldbezoek zijn op het traject en in de directe omgeving geen potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen. Gewone grootoorvleermuis is lichtgevoelig en mijdt verlichte plekken. Deze soort komt mogelijk voor in de minder verlichte, landelijke gebieden rond het traject.

Vleermuizen maken veel gebruik van lijnvormige elementen om zich tussen verschillende biotopen te verplaatsen. De aanwezige bomenrijen, bosranden e.d. op en rond het traject zijn daar zeer geschikt voor. Bosranden, open plekken in bosgebieden, beschutte graslandjes, poelen en vijvers en andere beschutte locaties langs het traject zijn geschikt als foerageergebied.

Overige soorten

Bunzing (*Mustela putorius*) en eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) zijn de streng beschermde zoogdiersoorten waar de NDFF melding van maakt. Bunzing komt voor in kleinschalige landschappen met voldoende dekking en water. Dergelijk landschappen zijn vooral aanwezig buiten het traject, zoals De Herdgang en De Wielewaal. Het traject zelf wordt mogelijk incidenteel bezocht. Eekhoorns komen voor in allerlei bostypen en parken. Eekhoorns maken nesten in bomen. Geschikte bosachtige gebieden voor eekhoorn zijn in ruime mate aanwezig langs het traject. Het traject is geen essentieel onderdeel van het leefgebied van eekhoorns.

Op basis van bekende verspreidingsgegevens en de aangetroffen biotopen kan ook de streng beschermde steenmarter (*Martes foina*) in de omgeving van het traject verwacht worden. Steenmarter is te vinden in kleinschalig landschappen met heggen, bosjes en greppels en heeft zijn verblijfplaatsen vooral in gebouwen. Tijdens het veldbezoek zijn er op het traject geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid of intensief gebruik van steenmarter. Het traject is hoogstens marginaal foerageergebied en kan incidenteel bezocht worden door marterachtigen.

Tijdens het veldbezoek is één waarneming gedaan van een foeragerende eekhoorn (Afbeelding 3). Op het traject en in de directe omgeving zijn geen eekhoornnesten aangetroffen. Verder zijn er graafsporen en uitwerpselen van konijn (*Oryctolagus cuniculus*) aangetroffen in de bermen en aanpalende bosjes op het traject. Op sommige plekken in bermen zijn muizenholen talrijk. Konijn en de meeste algemeen voorkomende muizensoorten zijn in de provincie Noord-Brabant vrijgesteld van de Wnb.

Er zijn geen waarnemingen bekend van overige streng beschermde zoogdiersoorten. Gezien de biotoopeisen worden deze ook niet op of in de directe omgeving verwacht.

Afbeelding 2: spechtengat in bosboom langs traject.

Afbeelding 3: foeragerende eekhoorn in berm.

Reptielen

In de directe omgeving van het traject zijn geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen. Op grond van bekende verspreidingsgegevens kan in de bredere omgeving van het traject levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) voorkomen. Levendbarende hagedis komt voor op structuurrijke plekken met zonnige, rustige plekken. Dergelijke plekken zijn op of in de directe omgeving van het traject her en der aangetroffen langs bosranden en in ruigten langs Landsard. Het is niet uit te sluiten dat levendbarende hagedis incidenteel op of nabij het traject kan voorkomen.

Andere streng beschermde reptielsoorten stellen specifieke eisen aan hun leefomgeving waarin het aanwezige biotoop niet in voorziet. De aanwezigheid van deze reptielen kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Amfibieën

In enkele poelen in de directe omgeving van het traject zijn waarnemingen bekend van alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*). Alpenwatersalamander gebruikt allerlei typen water als voortplantingsbiotoop, zolang het geen snelstromend water en niet rijk aan vissen is. Als landhabitat worden bossen, struwelen en allerlei kleine landschapselementen gebruikt, waar allerlei vochtige plekken als schuilplaats worden gebruikt.

De poelen in de directe omgeving van het traject waren ten tijde van het veldbezoek drooggevallen (Afbeeldingen 4 en 5). Vermoedelijk bevatten ze in de winterperiode wel water, maar drogen ze gedurende de zomer uit. De meeste dieren verlaten het water eind mei tot begin juni, waardoor de poelen wel geschikt zijn als voortplantingsbiotoop, indien ze genoeg water bevatten tijdens de voortplantingsperiode. Verder is er een watervoerende sloot aanwezig wat mogelijk geschikt is als voortplantingsbiotoop. De bossen en bosschages in de omgeving zijn geschikt als leefomgeving in de landfase.

In de bredere omgeving ten zuidoosten van het traject zijn waarnemingen bekend van kamsalamander (*Triturus cristatus*) en vinpootsalamander (*Lissotriton helveticus*). Deze salamandersoorten zijn gevoeliger voor het droogvallen van hun voortplantingsbiotoop, waardoor drooggevallen poelen in de directe omgeving minder geschikt zijn als voortplantingswater. Deze soorten worden in de directe omgeving van het traject niet verwacht.

Watervoerende sloten, poelen en eventueel aanwezige vijvers bieden geschikt leefgebied voor de in de omgeving aangetroffen kikkersoorten, gewone pad (*Bufo bufo*) en kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*). Deze soorten overwinteren op het land in bossen en bosschages.

Ten noorden van het traject zijn waarnemingen bekend van rugstreeppad (*Epidalea calamita*). Gezien de habitateisen van de soort is de directe omgeving van het traject niet geschikt voor rugstreeppad. Overige streng beschermde amfibiesoorten worden op grond van bekende verspreidingsgegevens en habitateisen niet in de omgeving van het traject verwacht.

Vissen

Er zijn in de directe omgeving van het traject geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten. Op grond van bekende verspreidingsgegevens en het aangetroffen biotoop worden streng beschermde vissoorten niet verwacht.

Ongewervelden

Libellen

In de directe omgeving van het traject zijn waarnemingen bekend van gevlekte witsnuitlibel (*Leucorrhinia pectoralis*), die voorkomt bij beschutte, ondiepe wateren met voldoende vegetatie. De bezochte poelen in de directe omgeving van het traject waren ten tijde van het veldbezoek drooggevallen. Larven van gevlekte witsnuitlibel overwinteren twee keer en kunnen in drooggevallen poelen in de modder overleven.

Vlinders

In de bredere omgeving zijn waarnemingen bekend van grote vos (*Nymphalis polychloros*) en iepenpage (*Satyrus w-album*). Grote vos komt voor in vochtige, open bossen, bosranden en bij grote, vrijstaande bomen. Iep, zoete kers en enkele wilgensoorten zijn waardplanten. Iepenpage komt voor in vochtige bossen, bosranden en grote parken en hebben diverse iepensoorten als waardplant.

Gezien het ontbreken van specifieke habitateisen kan het voorkomen van beschermde vlindersoorten op en in de directe omgeving van het traject redelijkerwijs uitgesloten worden.

Vaatplanten

Op het traject en in de directe omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten. Ook tijdens het veldbezoek zijn deze niet aangetroffen. Doordat specifieke groeiomstandigheden ontbreken kan het voorkomen van beschermde flora redelijkerwijs uitgesloten worden.

Afbeelding 4: drooggevallen pool Ecopark Acht.

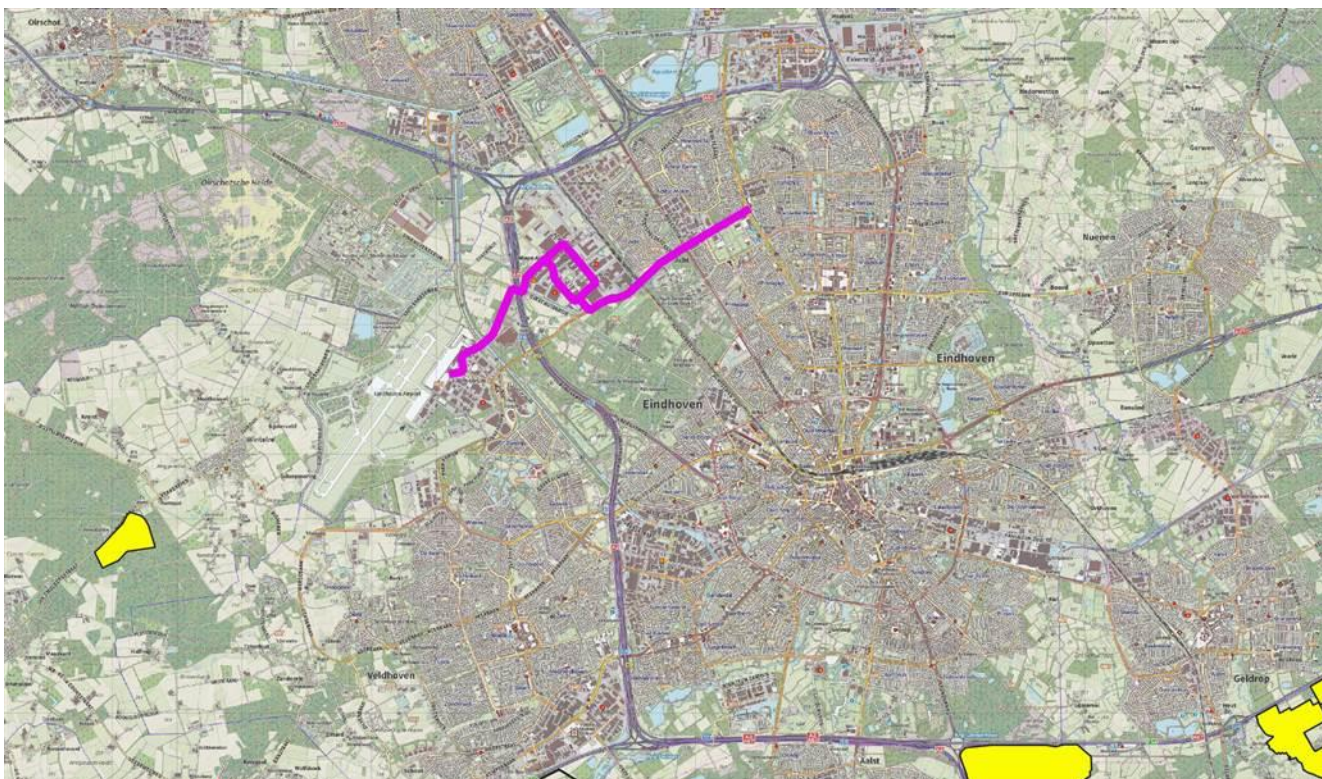

Afbeelding 5: drooggevallen pool in directe omgeving traject.

5.2 GEBIEDEN

Natura 2000

Het HOV3 traject bevindt zich niet binnen de grenzen van een gebied dat is aangewezen als Natura 2000. De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn Kempenland-West (Grootmeer) ten zuidwesten op ongeveer 5 km afstand en Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux ten zuiden op 8,5 km afstand (zie afbeelding 6).

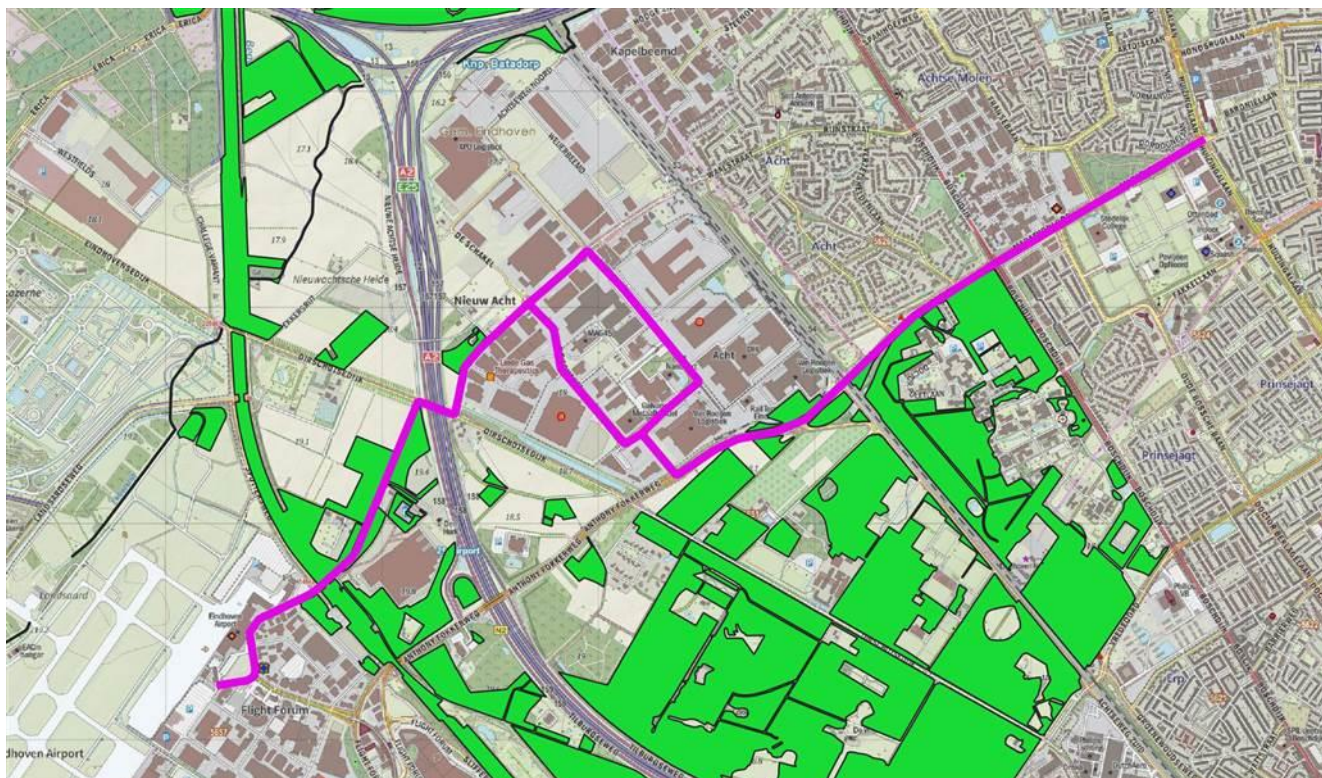

Afbeelding 6: ligging traject (in paars) t.o.v. Natura 2000 (in geel).

Natuurnetwerk Nederland

Het traject grenst aan diverse gebieden die deel uitmaken van Natuurnetwerk Nederland (NNN; Afbeelding 7). De aangrenzende NNN-gebieden hebben voornamelijk als natuurbeheertype N16.03 Droog bos met productie. Dit beheertype bestaat vooral uit aangeplante opstanden met hoofdzakelijk eik, den, beuk, larix of spar waarbij houtoogst een doel is. De hoogste natuurwaarde wordt bereikt in oudere, gevarieerde en structuurrijke bossen.

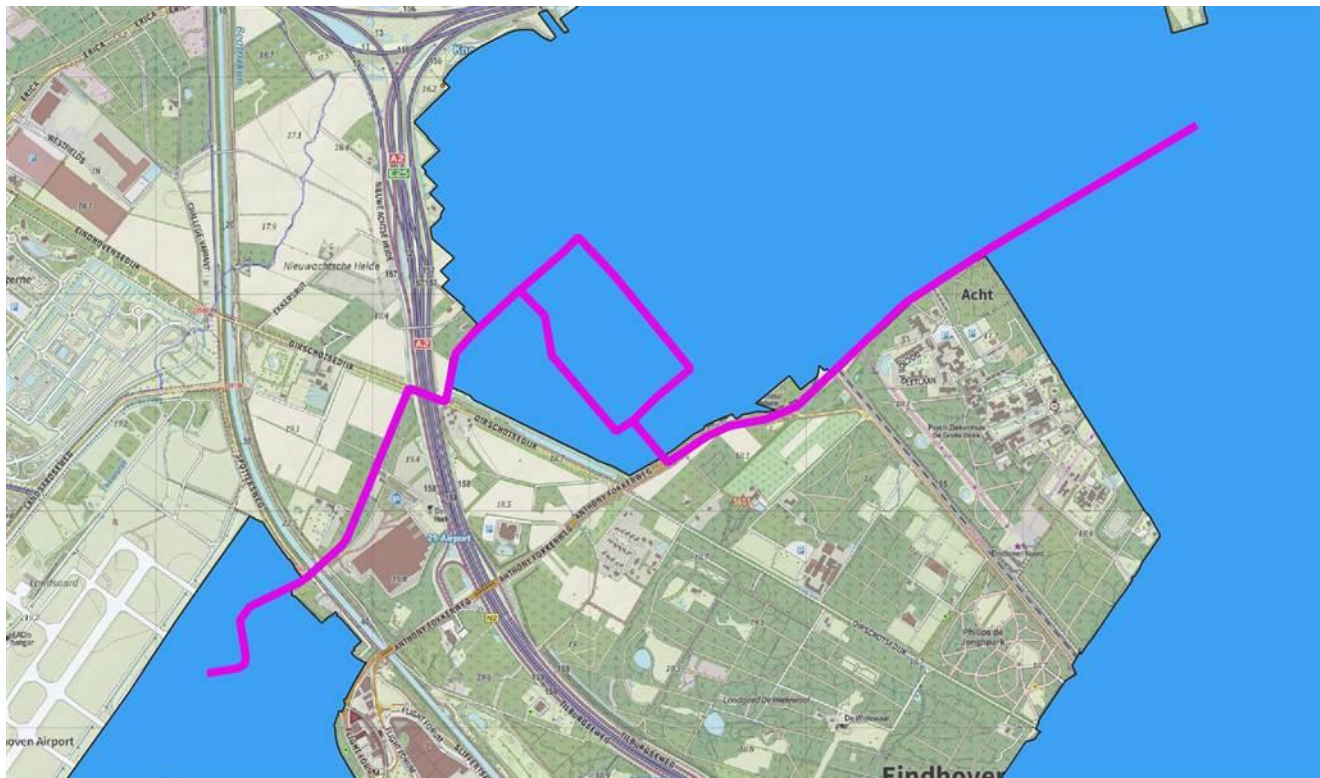
Landsard doorkruist een bosgebied met natuurbeheertype N16.04 Vochtig bos met productie. Dit beheertype bestaat uit loofbossen gedomineerd door populier, es, esdoorn, beuk, haagbeuk, eik, iep en els met weelderige ondergroei. Ook hier is houtoogst een doel.

Afbeelding 7: ligging traject (in paars) t.o.v. NNN (in groen).

5.3 HOUTOPSTANDEN

De aanwezige houtige beplantingen langs het traject worden gevormd door bomenrijen en lanen, bosopstanden en andere bosschages. Deze beplantingen vallen in het kader van de Wnb deels binnen en deels buiten de bebouwde komgrenzen (Afbeelding 8). De houtopstanden buiten de bebouwde komgrenzen worden beschermd door de Wnb. De houtopstanden binnen de bebouwde kom-Wnb worden beschermd door de bomenverordening van de gemeente Eindhoven en worden in dit rapport niet verder beschouwd.

Afbeelding 8: ligging traject (in paars) t.o.v. bebouwde kom-grens (in blauw).

6. EFFECTENBEOORDELING

In dit hoofdstuk wordt een inschatting gemaakt of er redelijkerwijs negatieve invloeden van het project op (potentieel) aanwezige beschermde soorten, functies en gebieden te verwachten zijn.

6.1 SOORTEN

Vogels

Op het traject en in de directe omgeving zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. De ingreep is lokaal van aard waardoor het functionele leefgebied voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten niet wordt aangetast.

De bomen in bermen en de aanpalende bosjes zijn geschikt als nestlocatie voor algemene broedvogels, waarvan in gebruik zijnde nesten beschermd zijn. Mogelijk worden er bomen en bosjes verwijderd ten behoeven van de aanleg van de HOV3. Wanneer de ingreep buiten het broedseizoen plaatsvindt, is verstoring of vernieling van broedlocaties niet aan de orde en is overtreding van de verboden in de Wnb redelijkerwijs uit te sluiten. Het broedseizoen kan echter per vogelsoort sterk verschillen. Van de voorkomende soorten kan de broedperiode van houtduif lopen van half februari tot november. Wanneer de ingreep binnen het broedseizoen plaatsvindt, dienen de werkzaamheden voorafgegaan te worden door een broedvogelinspectie.

Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de resultaten blijkt dat er vleermuizen op of in de omgeving van het traject voorkomen. Verblijfplaatsen zijn op het traject en in de directe omgeving niet aangetroffen.

De lijnvormige beplantingen (bomenrijen, bosranden, etc.) worden mogelijk gebruikt als vliegroute. Het verwijderen van meerder bomenrijen kan er voor zorgen dat bestaande vliegroutes worden onderbroken. Wanneer alternatieven ontbreken, komt de functionaliteit van het leefgebied in gevaar. Wanneer lijnvormige beplantingen moeten worden verwijderd, dient er verdiepend onderzoek gedaan te worden wat aangeeft waar en voor welke functies vleermuizen gebruikmaken van de genoemde elementen. De nadruk moet gelegd worden op de functie als vliegroute.

Het verwijderen van beplantingen kan er voor zorgen dat foerageergebieden verdwijnen. Vleermuizen maken echter gebruik van meerdere foerageergebieden binnen hun leefgebied. In de omgeving zijn meerdere geschikte foerageergebieden aanwezig, waardoor de functionaliteit van het totale leefgebied niet in het geding is.

Omdat het traject in een stedelijke gebied ligt, wordt er geen significante toename van overlast van licht, geluid en beweging verwacht tijdens en na de ingreep. De ingreep heeft op dit vlak naar verwachting geen nadelig effect.

Overige soorten

Het traject en de directe omgeving wordt mogelijk marginaal gebruikt door overige streng beschermde zoogdiersoorten. Het traject maakt echter geen deel uit van het essentieel leefgebied. In de omgeving zijn meer en geschiktere leefgebieden aanwezig voor deze soorten. Overtreding van de Wnb valt daarom redelijkerwijs uit te sluiten.

Soorten die wel aangetroffen of te verwachten zijn op of in de directe omgeving van het traject, zoals konijn, egel en algemene muizensoorten, zijn provinciaal vrijgesteld van de verboden in de Wnb. Wel moet er in het kader van de zorgplicht voor gezorgd worden dat individuen tijdig weg kunnen komen.

Reptielen

Op het traject en de directe omgeving ervan kan incidenteel levendbarende hagedis voorkomen. Tijdens de ingreep kunnen mogelijk incidenteel voorkomende dieren worden verstoord of gedood, waardoor de Wnb overtreden wordt. Het is niet aannemelijk dat de ingreep significant invloed heeft op deze soort. In de directe omgeving van het traject is voldoende alternatief leefgebied aanwezig voor levendbarende hagedis. Er dienen wel voorzorgsmaatregelen te worden getroffen om eventueel voorkomende individuen te beschermen. Mochten er tijdens de werkzaamheden individuen worden aangetroffen, dan dienen deze onder begeleiding van een deskundig ecooloog verplaatst te worden buiten de invloedsfeer van het project.

Overige streng beschermde reptielen worden niet verwacht op of in de directe omgeving van het traject. Overtredingen van de Wnb kunnen daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

Amfibieën

In de directe omgeving van het traject komt alpenwatersalamander voor. Voor zover bekend worden er geen wateren gedempt, zodat er geen voortplantingsbiotoop verloren gaat. Tijdens de ingreep kunnen mogelijk wel binnen het werkgebied voorkomende dieren op het land worden verstoord of gedood, waardoor de Wnb overtreden wordt. Dit is vooral het geval wanneer de dieren het voortplantingswater hebben verlaten en zich op het land bevinden (ongeveer vanaf begin juli tot eind maart). Met name daar waar het projectgebied binnen het extensief beheerde graslandje op ecopark Acht en het bosgebied tegenover de Cor Gehrelsloot valt is dit het geval. Er dienen daarom voorzorgsmaatregelen te worden getroffen om amfibieën uit het projectgebied te weren en eventueel voorkomende individuen te beschermen. Mochten er tijdens de werkzaamheden individuen worden aangetroffen, dan dienen deze onder begeleiding van een deskundig ecooloog verplaatst te worden buiten de invloedsfeer van het project.

Voor de overige aangetroffen soorten uit deze soortgroep geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een provinciale vrijstelling van de verboden in de Wnb. In het kader van de zorgplicht dient wel al het mogelijke gedaan te worden om het doden van eventueel aanwezige dieren te voorkomen. De meest kwetsbare periode als het gaat om werken buiten wateren is de landfase (ongeveer half oktober tot half maart).

Vissen

De aanwezigheid van beschermde vissoorten, en daarmee overtreding van de Wnb kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Ongewervelden

Libellen

Hoewel gevlekte witsnuitlibel in de directe omgeving van het traject is aangetroffen, heeft de ingreep geen nadelig effect op deze soort: de werkzaamheden vinden ruim buiten geschikt leefgebied van de soort plaats, waarbij de kenmerken ervan niet worden aangetast.

Vlinders

Voorkomen van beschermde vlindersoorten en daarmee overtreding van de Wnb, kan redelijkerwijs uitgesloten worden.

Vaatplanten

De aanwezigheid van beschermde plantensoorten en daarmee overtreding van de Wnb, kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

6.2 GEBIEDEN

Natura 2000

De ingreep betreft een infrastructureel werk, waardoor stikstof(verbindingen) worden uitgestoten. De ingreep heeft daardoor mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de omliggende Natura 2000 gebieden. Mogelijke negatieve effecten zijn verontreiniging, vermesting en verzuring door stikstofdepositie uit de lucht.

Ten tijde van het schrijven van deze rapportage was er nog geen duidelijkheid omtrent het stikstofbeleid en de daaraan gekoppelde vergunningverlening. In afwachting van nieuw beleid wordt geadviseerd om de verwachte stikstofuitstoot tijdens de realisatiefase te berekenen met de Aerius-tool.

Natuurnetwerk Nederland

Op enkele plekken langs het traject wordt mogelijk beslag gelegd op NNN-areaal. Het betreft een gedeelte van de bosgebied tegenover de Cor Gehrelslaan en bosschages en laanbeplanting in het verlengde van de Achtseweg Noord. De ingreep heeft hierdoor direct effect op het oppervlak en ecologische waarden en kenmerken van het NNN-gebied.

Geadviseerd wordt om de ingreep te toetsen aan het afwegingskader wat geldt voor NNN-gebieden (nee-tenzij principe).

Houtopstanden

De bomenrijen, bomengroepen, bosopstanden en andere bosschages buiten de bebouwde kom-Wnb vallen onder houtopstanden zoals bedoeld in de Wnb. Op het traject worden mogelijk bomenrijen, bomengroepen en bosschages verwijderd. Hiervoor geldt een meldplicht bij de omgevingsdienst van de provincie Noord-Brabant en een herplantplicht op dezelfde grond binnen 3 jaar.

Ontheffing van herplantplicht op dezelfde grond is mogelijk als dit niet ten koste gaat van beschermde natuurwaarden en bijzondere landschappelijke waarden ter plaatse en er aan de eisen van herplanting wordt voldaan. Geadviseerd wordt om alternatieve locaties te onderzoeken, wanneer herplant op de huidige locatie niet mogelijk is.

7. CONCLUSIES

7.1 SOORTEN

Vogels

Tijdens de ingreep moet rekening worden gehouden met algemene broedvogels. Bij het eventueel verwijderen van bomen en struikbeplantingen bestaat de kans dat nesten worden beschadigd of vernield, wanneer ze in gebruik zijn. Indien de ingreep binnen het broedseizoen plaatsvindt, moeten de werkzaamheden voorafgegaan worden door een broedvogelinspectie. De periode waarin dit noodzakelijk is moet afgestemd zijn op de vogelsoorten die op en rond het traject te verwachten zijn. Jaarrond beschermde nesten zijn in de directe omgeving niet aangetroffen.

Zoogdieren

Het traject biedt foerageer- en migratiemogelijkheden voor vleermuizen. Het traject vormt echter geen essentieel foerageergebied omdat er betere alternatieven beschikbaar zijn in de omgeving. Wanneer er bomenrijen of andere lijnvormige groenelementen moeten worden verwijderd, dient er verdiepend onderzoek gedaan te worden naar de functie als vliegroute en foerageergebied van de elementen voor vleermuizen. Geadviseerd wordt om gebruik te maken van het Vleermuisprotocol 2017. Dit houdt in dat er 2 veldbezoeken gedaan moeten worden in de periode 15 april – 15 oktober. Er zijn geen (potentiele) verblijfplaatsen op het traject of in de directe omgeving aangetroffen. Verstoring door toename van licht, geluid of bewegingen wordt niet verwacht.

Het traject wordt mogelijk incidenteel bezocht door bunzing, steenmarter en eekhoorn, maar vormt geen essentieel leefgebied. Bovendien zijn er geen verblijfplaatsen aangetroffen. Negatieve effecten op streng beschermde overige zoogdieren zijn niet te verwachten. Overtreding van de Wnb kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Er wel sporen aangetroffen die erop wijzen dat het traject leefgebied vormt voor konijn en muizensoorten. Deze soorten zijn vrijgesteld van de verboden in de Wnb.

Reptielen

Op enkele plekken rondt het traject komt mogelijk levendbarende hagedis voor. Deze plekken vormen geen essentieel leefgebied en de ingreep heeft geen negatieve effecten op de soort. Tijdens de ingreep kunnen mogelijk wel binnen het werkgebied voorkomende dieren op het land worden verstoord of gedood, waardoor de Wnb overtreden wordt. Mochten er tijdens de werkzaamheden individuen worden aangetroffen, dan dienen deze onder begeleiding van een deskundig ecooloog verplaatst te worden buiten de invloedssfeer van het project.

Amfibieën

De poelen in de directe omgeving van het traject vormen geschikt leefgebied voor alpenwatersalamander. Omdat de kans bestaat dat incidenteel op het traject voorkomende dieren worden gedood, dienen er maatregelen genomen om de soort te beschermen en te weren uit het projectgebied en zo overtreding van de Wnb te voorkomen. Mochten er tijdens de werkzaamheden individuen worden aangetroffen, dan dienen deze onder begeleiding van een deskundig ecooloog verplaatst te worden buiten de invloedssfeer van het project.

Ongewervelden

In de directe omgeving van het traject is in het verleden gevlekte witsnuitlibel waargenomen. Geschikte leefgebieden vallen buiten de invloedssfeer van de ingreep.

Vaatplanten

De aanwezigheid van beschermde plantensoorten en daarmee overtreding van de Wnb, kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Algemeen

De ingreep betreft een werk in het kader van ruimtelijke ordening. Aanbevolen wordt om te werken conform een goedgekeurde gedragscode, bijvoorbeeld Gedragscode Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting (Vereniging Stadswerk).

7.2 GEBIEDEN

Natura 2000

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden heeft de ingreep mogelijk een negatief effect als gevolg van stikstofdepositie. De mogelijke negatieve effecten moeten nader onderzocht worden. In afwachting van nieuw beleid en vergunningverlening wordt aangeraden de stikstofuitstoot te berekenen met de Aeries-tool.

Natuurnetwerk Nederland

De ingreep legt mogelijk beslag op NNN-areaal. Hierdoor wordt de oppervlakte verkleind en ecologische waarden en kenmerken aangetast. Geadviseerd wordt om de ingreep te toetsen aan het afwegingskader wat geldt voor NNN-gebieden (nee-tenzij principe).

7.3 HOUTOPSTANDEN

Voor het geheel of gedeeltelijk kappen van bomenrijen, -groepen en andere houtige beplantingen op het SFR-traject die buiten de bebouwde kom-Wnb vallen geldt een meld en herplantplicht. Onder bepaalde voorwaarden kan een ontheffing verleend worden.

7.4 SAMENVATTING

Het effect van de ingreep op soorten en gebieden en eventuele vervolgstappen staan samengevat in tabellen 1 en 2.

Tabel 1. Overzicht geschikt leefgebied van soorten t.p.v. het traject van de HOV3 en directe omgeving en te nemen vervolgstappen.

SOORTGROEP		GESCHIKT HABITAT	INGREEP VERSTO-REND	NADER ONDER-ZOEK	OPMERKINGEN
Vogels	Algemeen	Ja	Mogelijk	Nee	Het verwijderen van geschikte nestgelegenheden buiten broedseizoen uitvoeren of werkzaamheden vooraf laten gaan door broedvogelinspectie. Werken volgens goedgekeurde gedragscode ¹ .
	Jaarrond beschermd	Ja	Nee	Nee	
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	*) Conform Vleermuisprotocol 2017
	Foerageergebied	Ja	Nee	Nee	
	Vliegroutes	Ja	Ja	Ja*	
Overige zoogdieren	Bunzing, steenmarter, eekhoorn	Ja	Nee	Nee	Zorgplicht van toepassing bij overige soorten, werken volgens goedgekeurde gedragscode.
	Overige soorten	Ja	Mogelijk	Nee	
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Ja	Mogelijk	Nee	Maatregelen om negatieve effecten op alpenwatersalamander te voorkomen. Zorgplicht van toepassing bij overige soorten, werken volgens goedgekeurde gedragscode.
	Overige soorten	Ja	Mogelijk	Nee	
Reptielen		Ja	Mogelijk	Nee	Maatregelen om negatieve effecten op levendbarende hagedis te voorkomen, werken volgens goedgekeurde gedragscode
Vissen		Ja*	Nee	Nee	*) Beatrixkanaal
Ongewervelden	Gevlekte witsnuitlibel	Ja	Nee	Nee	-
	Overige soorten	Ja	Nee	Nee	
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	-

¹) Gedragscode Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting (Vereniging Stadswerk).

Tabel 2. Overzicht van de verschillende beschermde gebieden en te nemen vervolgstappen.

GEBIED	GEBIED AANWEZIG	INGREEP VERSTOERD	NADER ONDERZOEK	OPMERKINGEN
Natura 2000	5 km	Mogelijk	Ja	Aerius-berekening uitvoeren. Beleid vergunningverlening nog niet bekend.
Natuurnetwerk Brabant	Ja	Ja	Ja	Toetsen aan afwegingskader NNN.
Houtopstanden	Ja	Ja	Ja	Mogelijk ontheffing voor herplant op zelfde grond

8. GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis* (versie 1.0).

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis* (versie 1.0).

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Gierzwaluw* (versie 1.0).

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Buizerd* (versie 1.0).

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Huismus* (versie 1.0).

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Levendbarende hagedis* (versie 1.0).

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Roek* (versie 1.0).

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Rosse vleermuis* (versie 1.0).

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Ruige dwergvleermuis* (versie 1.0).

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Rugstreeppad* (versie 1.0).

Creemers, R., & Van Delft, J. (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Zeist: Knnv Uitgeverij.

Van Delft, J.J.C.W. & Schuitema, W., 2005. Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. Stichting RAVON, Nijmegen.

Ministerie van Economische Zaken, 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten, ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J. B. M., Kanters, K. J., & Buys, J. C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Zeist: Knnv Uitgeverij.

Twisk, P. & Limpens, H., 2006. Een thuis voor de vleermuis. Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant. Zoogdierenvereniging VZZ, Arnhem.

Websites

www.rvo.nl

www.mijn.rvo.nl

wetten.overheid.nl

decentrale.regelgeving.overheid.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdierenvereniging.nl

www.waarneming.nl

BIJLAGEN

Bijlage 1

Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De bescherming van soorten en gebieden in Nederland wordt geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb), waarbij Europese natuurbeschermingsrichtlijnen in de nationale wetgeving is geïmplementeerd. De wet heeft als doel natuur te beschermen en daarnaast een verbinding te vormen tussen ecologie en economie. Binnen de Wnb treden provincies in principe op als bevoegd gezag en zijn derhalve bevoegd voor het verlenen van vrijstellingen, vergunning- en ontheffingsverlening en handhaving.

In de Wnb is sprake van actieve en passieve soortenbescherming. Actieve bescherming wordt vormgegeven door beleid en regelgeving vanuit het verantwoordelijke ministerie en de provincies. Bij passieve bescherming wordt uitgegaan van de verantwoordelijkheid van eenieder die een handeling verricht waarbij de wet kan worden overtreden.

De Wnb stelt iedereen verplicht zorgvuldig om te gaan met alle flora en fauna en natuurgebieden. Iedere initiatiefnemer dient voorafgaande aan een ingreep of activiteit de juiste maatregelen te treffen om ervoor te zorgen dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden (zorgplicht). Ingrepen of activiteiten zijn alleen toegestaan als negatieve effecten worden voorkomen of voldoende worden gemitigeerd of gecompenseerd.

De Wnb kent drie pijlers:

- Bescherming van Natura 2000 gebieden.
- Bescherming van soorten.
- Bescherming van houtopstanden.

Natura 2000 gebieden zijn speciale beschermingszones voor leefgebieden van vogelsoorten voor het uitvoeren van de Vogelrichtlijn en/of natuurlijke habitats en habitats van soorten voor het uitvoeren van de Habitatrichtlijn. Handelingen binnen een Natura 2000 gebied zijn verboden als het, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, de kwaliteit van natuurlijke habitats of habitats van soorten in dat gebied negatief beïnvloed, of wanneer het een significant verstorend effect kan hebben op de habitats en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Voor de bescherming van planten- en diersoorten worden 3 beschermingsregimes onderscheiden die voortkomen uit internationale verdragen, aangevuld met soorten die van nationaal belang zijn:

- Soorten van de Vogelrichtlijn.
- Soorten van de Habitatrichtlijn.
- Andere soorten.

Deze soorten zijn extra beschermd middels de bijbehorende verbodsbepalingen.

Houtopstanden zijn houtige beplantingen met een oppervlakte van 10 are of meer en rijbeplantingen van 20 bomen of meer, gerekend over het totaal aantal rijen. Houtopstanden binnen de door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom vallen hier niet onder. Voor het geheel of gedeeltelijk vellen geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten en een herplantplicht.

Zorgplicht

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,

- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveerd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Verbodsbepalingen Wnb

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (alle vogels)

Artikel 3.1

- 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- 5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (soorten uit Appendix I en II van de Conventie van Bern en Appendix I van de Conventie van Bonn)

Artikel 3.5

- 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- 5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermde soorten)

Artikel 3.10

- 1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Bijlage 2

Jaarrond beschermde nesten

Onderstaande lijst, opgesteld door het ministerie van LNV (nu EZ) is een overzicht van vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door beschermd zijn. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën, waarbij nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 jaarrond beschermd zijn en de nesten van soorten onder categorie 5 beschermd zijn als er onvoldoende alternatieven zijn:

- **Categorie 1:** Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
- **Categorie 2:** Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
- **Categorie 3:** Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
- **Categorie 4:** Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
- **Categorie 5:** Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

NEDERLANDSE NAAM	WETENSCHAPPELIJKE NAAM	BESCHERMING
steenuil	<i>Athene noctua</i>	Categorie 1
roek	<i>Corvus frugilegus</i>	Categorie 2
gierzwaluw	<i>Apus</i>	Categorie 2
huismus	<i>Passer domesticus</i>	Categorie 2
kerkuil	<i>Tyto alba</i>	Categorie 3
oehoe	<i>Bubo</i>	Categorie 3
grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	Categorie 3
ooievaar	<i>Ciconia</i>	Categorie 3
slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	Categorie 3
sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Categorie 4
boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Categorie 4
havik	<i>Accipiter gentilis</i>	Categorie 4
ransuil	<i>Asio otus</i>	Categorie 4
wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Categorie 4

zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	Categorie 4
buizerd	<i>Buteo</i>	Categorie 4
bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Categorie 5
boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Categorie 5
boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Categorie 5
brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Categorie 5
eidereend	<i>Somateria mollissima</i>	Categorie 5
ekster	<i>Pica</i>	Categorie 5
gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus</i>	Categorie 5
glanskop	<i>Parus palustris</i>	Categorie 5
grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Categorie 5
groene specht	<i>Picus viridis</i>	Categorie 5
grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Categorie 5
hop	<i>Upupa epops</i>	Categorie 5
ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Categorie 5
kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>	Categorie 5
kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i>	Categorie 5
koolmees	<i>Parus major</i>	Categorie 5
kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>	Categorie 5
oeverwaluw	<i>Riparia</i>	Categorie 5
pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>	Categorie 5
ruigpootuil	<i>Aegolius funereus</i>	Categorie 5
spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Categorie 5
tapuit	<i>Oenanthe</i>	Categorie 5
zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Categorie 5
zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Categorie 5
zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	Categorie 5
zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Categorie 5
zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>	Categorie 5

boerenwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Categorie 5
bosuil	<i>Strix aluco</i>	Categorie 5
huiswaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Categorie 5
raaf	<i>Corvus corax</i>	Categorie 5
torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Categorie 5
blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Categorie 5
draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	Categorie 5

Bijlage 3

Vrijstellingen

Voor bepaalde soorten geldt een vrijstelling van de verboden in de Wnb. Het gaat om handelingen die worden verricht in het kader van:

- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting;
- bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.

Voor de provincie Noord-Brabant gelden de volgende vrijstellingen:

Aardmuis
Bastaardkikker
Bosmuis
Bruine kikker
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Egel
Gewone bosspitsmuis
Gewone pad
Haas
Huisspitsmuis
Kleine watersalamander
Konijn
Meerkikker
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Tweekleurige bosspitsmuis
Veldmuis
Vos
Wild zwijn
Woelrat

VAN HELVOIRT
GROENPROJECTEN BV